

DK Penguin
Random
House

Original Title: „Queen Elizabeth II and the Royal Family”
Copyright © 2021 Dorling Kindersley Limited, London
A Penguin Random House Company
Translation © Karel Kopička, 2022
© DOBROVSKÝ s.r.o., 2022

Všechna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Z anglického originálu *Queen Elizabeth II and the Royal Family*

přeložil Karel Kopička.

Vydal DOBROVSKÝ s.r.o.,

Květnového vítězství 332/31, 149 00 Praha 4,
v edici Pangea v roce 2022.

Odpovědná redaktorka: Karolína Šnajdrová

Jazyková korektura: Ondřej Pfeffer

Sazba: Luboš Vyskočil – KORŠACH

Vytištěno v TBB, a.s., Banská Bystrica

ISBN 978-80-277-0348-7

Více informací o edici Pangea naleznete na:
www.nasnakladatelstvi.cz

A WORLD OF IDEAS:
SEE ALL THERE IS TO KNOW
www.dk.com

Tato kniha je vytištěna na papíru s certifikací Forest Stewardship Council TM – malý krůček směrem k závazku DK pro udržitelnou budoucnost. Více informací viz www.dk.com/our-green-pledge

OBSAH

1

HISTORICKÝ VÝVOJ

400–1911

Úvod a časová osa

První angličtí králové

První vládcí počínaje Alfrédem přetvářejí anglosaská a norská království v říši zvanou Anglie.

■ TAPISÉRIE Z BAYEUX

Normané

Díky vítězství Viléma Dobyvatele u Hastingsu získává Anglie novou, cizí vládnoucí třídu z Normandie.

Plantagenetové

Plantagenetové, nejdéle vládnoucí královská dynastie, překonali všechno od černé smrti až po stoletou válku.

■ ROLNICKÉ POVSTÁNÍ

Lancasterové a Yorkové

Dvě znesvářené rodiny Plantagenetů se pouštějí do dlouhé občanské války, když divoce bojují o anglický trůn.

■ VÁLKY RŮŽÍ

Tudorovci

Tudorovci, první moderní královská dynastie, se snaží ovládnout církve a uvrhnou království do bojů mezi protestantismem a katolicismem.

■ ALŽBĚTA I.

Vládcí Skotska

Řada dynamických a ambiciózních vládců přetváří Skotsko ve stát.

■ HOLYROODHOUSE

Stuartovci

Za Stuartovců se role vládce mění od panovníka vyvoleného Bohem v konstitučního monarchu.

Občanské války

Války mezi royalisty a parlamentaristy vedou k jedinému republikánskému období v historii Británie.

■ OBNOVA KRÁLOVSTVÍ

■ HRAD WINDSOR

Hannoverský rod

Touha po protestantském vládcí vede občany k tomu, že si k vládě nad Británií pozvou královské příbuzné z Německa.

■ KRÁLOVNA VIKTORIE

Viktorie se stává královnou

Mladá Viktorie nastupuje na trůn po smrti svého strýce Viléma IV.

■ OSBORNE

■ SVĚTOVÁ VÝSTAVA

Viktorie po Albertově smrti

Královna Viktorie truchlí po smrti svého milovaného manžela a spolehlivého rádce prince Alberta.

■ CÍSAŘOVNA INDIE

Od impéria ke

Společenství národů

Dominia rozsáhlého britského impéria získávají částečné sebeurčení.

Viktoriina výročí

Veřejnost opět projevuje lásku ke královně, lidé spolu s ní slaví jejich 50 a pak 60 let na trůnu.

■ KORUNOVAČNÍ KLENOTY

■ KONEC JEDNÉ ÉRY

■ EDUARD VII.

2

DYNASTIE WINDSORŮ

1911–1947

Úvod a časová osa

■ JIŘÍ V.

Královská rodina v době války

V nejkrvavějším konfliktu v historii země je královská rodina symbolem národní jednoty a vlastenectví.

■ BUCKINGHAMSKÝ PALÁČ

■ PRVNÍ KRÁLŮV PROJEV

■ EDUARD VIII.

Abdikace Eduarda VIII.

Břemeno monarchie ztěžka dopadá na bedra nového krále, který se rozhodne vzdát se trůnu, aby se mohl oženit se ženou, kterou miluje.

■ NEČEKANÝ KRÁL

Ačkoliv nebyl Jiří VI. na roli krále připraven, vykonává po většinu doby, kdy je Británie opět zatažena do světové války, neochvějně své povinnosti.

■ JIŘÍ VI.

Dětství Alžběty a Margaret

Když se vévodovi a vévodkyni z Yorku narodila princezna Alžběta, byla až třetí v pořadí na trůn. Když byl její otec korunován králem Jiřím VI., bylo jí 11 let.

Královská rodina ve druhé světové válce

Podle příkladu svého otce v první světové válce přijímá Jiří VI. úkol pozdvihnout morálku národa.

Roky Alžbětina dospívání

Válka vypukla, když bylo princezně Alžbětě 13 let. S ohledem na svou budoucí roli promlouvá v rozhlasu k dětem celé země.

■ RODINNÍ MAZLIČCI

■ KRÁLOVNA ALŽBĚTA, KRÁLOVNA MATKA

■ PRVNÍ CESTA DO AFRIKY

Alžběta a Filip

Mladá princezna se setkává s energickým a výmluvným řeckým princem v exilu. Královská rodina si jej oblíbí, Alžběta a Filip se zasnubují a budou se brát.

3

ALŽBĚTA II.

1947/1952–1960

Úvod a časová osa

Svatba Alžběty a Filipa

V šedivé poválečné době v Británii znamená svatba princezny Alžběty a Filipa Mountbattena záblesk barevnosti.

■ CLARENCE HOUSE

■ VÉVODA Z EDINBURGHU

Narození Charlese a Anny

Pouhý rok po svatbě slaví princezna Alžběta a princ Filip narození svého prvního syna.

■ ALŽBĚTA II., PRVNÍ ROKY

Alžběta se stává královnou

Nečekané úmrtí Alžbětina otce vynáší Alžbětu v jejích 25 letech na trůn.

Královna v parlamentu a politice

Královna zahajuje poprvé zasedání parlamentu a přijímá svou roli v politice.

■ VOZY A KOČÁRY

Korunovace

Světová veřejnost se připravuje na událost, jež kombinuje tradici, uctívou vážnost a přirozenou radost.

■ KORUNOVAČNÍ CEREMONIÁL

■ KORUNOVAČNÍ ŠAT

■ SANDRINGHAM

Královna jako hlava církve

Královna se ujímá role hlavy anglikánské církve v celém světě a slibuje, že zajistí pro všechny svobodu vyznání.

Cesty a státní návštěvy

Ještě před uplynutím jednoho roku od korunovace se Alžběta II. vydává na náročnou cestu po zemích Společenství národů. Do zámoří jezdí na návštěvy během celé své vlády.

Margaretin osudový román

Princezna Margaret je nucena volit mezi životem v královské rodině a svou láskou k rozvedenému Peteru Townsendovi.

■ PRVNÍ VÁNOČNÍ PROJEV PŘENÁŠENÝ TELEVIZÍ

4

KRÁLOVNA A MATKA

1960–1980 158

Úvod a časová osa 160

Četství princů a princezny 162

Vzdělání a první roky čtyř dětí královny Alžběty, vliv vzdělání na jejich osobnost.

PRINC WALESKÝ 166

SPUŠTĚNÍ QE2 168

Charles je jmenován princem waleským 170

Když princ Charles přísahá věrnost královně jako princ waleský, je starý ceremoniál zmodernizován pro éru televize.

KRÁLOVSKÁ RODINA 172

KRÁLOVSKÁ PRINCEZNA 174

KRÁLOVSKÁ PROCHÁZKA 176

Organizace Princův trust 180

Princ Charles inspiroval rozhlasový rozhovor k založení osobní nadace, která pomohla tisícům mladých lidí.

Stříbrné výročí 182

U příležitosti 25 let Alžběty II. na trůnu se konají oslavy doma i ve světě.

Jezdecká kariéra princezny Anny 186

■ **PRINCEZNA MARGARET** 188

■ **ST. JAMES'S PALACE** 190

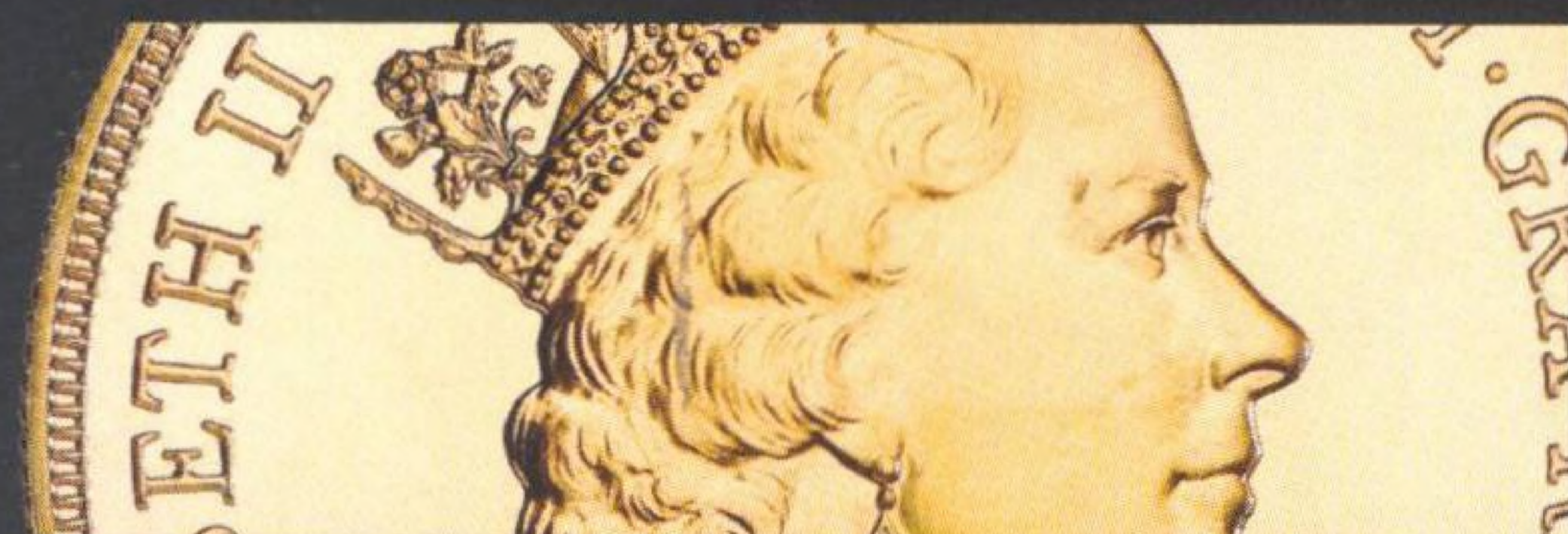
Vražda lorda Mountbattena 192

Irská republikánská armáda útočí vraždou královnina bratrance na srdce britského establishmentu.

Dekolonizace Afriky a Karibiku 194

Rozpad britského impéria vytváří nové mezinárodní vztahy díky vzniku Společenství národů.

5

KRÁLOVNA A BABIČKA

1980–2000 196

Úvod a časová osa 198

Svatba Charlese a Diany 200

Prostřednictvím televize je svět přizván k pohádce královské svatby v londýnské katedrále Svatého Pavla.

■ **NÁVŠTĚVA VATIKÁNU** 202

■ **PAMĚTNÍ ZNÁMKY** 204

■ **DIANA, PRINCEZNA Z WALESU** 206

Princezna lidských srdcí 208

Dianina mírná povaha a empatie si získávají srdce a přinášejí peníze nadacím, role královského sponzora se proměňuje.

■ **KENSINGTONSKÝ PALÁČ** 212

■ **PRINC ANDREW NA FALKLANDECH** 216

■ **VÉVODA Z YORKU** 218

Svatba Andrewa a Sarah 222

Lid slaví svatbu oblíbeného moderního páru a vztahy s médii se dramaticky mění.

Královniny 60. narozeniny 224

Další milník pro královnou Alžbětu II.,

zdraví se s davy a sbírá narcisy v deštivý den v Buckinghamském paláci.

■ **DIANINY ŠATY** 228

Rozvod Charlese a Diany 230

Když je veřejně oznámena rozluka prince a princezny z Walesu, je to pro veřejnost téměř mýdlová opera.

Annus horribilis 234

Zničující požár na hradě Windsor korunuje pro monarchii turbulentní rok, přináší však novou éru finančních změn.

■ **BUCKINGHAMSKÝ PALÁČ SE OTVÍRÁ VEŘEJNOSTI** 236

Výročí konce války 238

Přední světové osobnosti a členové královských rodin se scházejí, aby si připomněli hrdinské činy minulých konfliktů.

■ **DIANA: ZRODILA SE HVĚZDA** 240

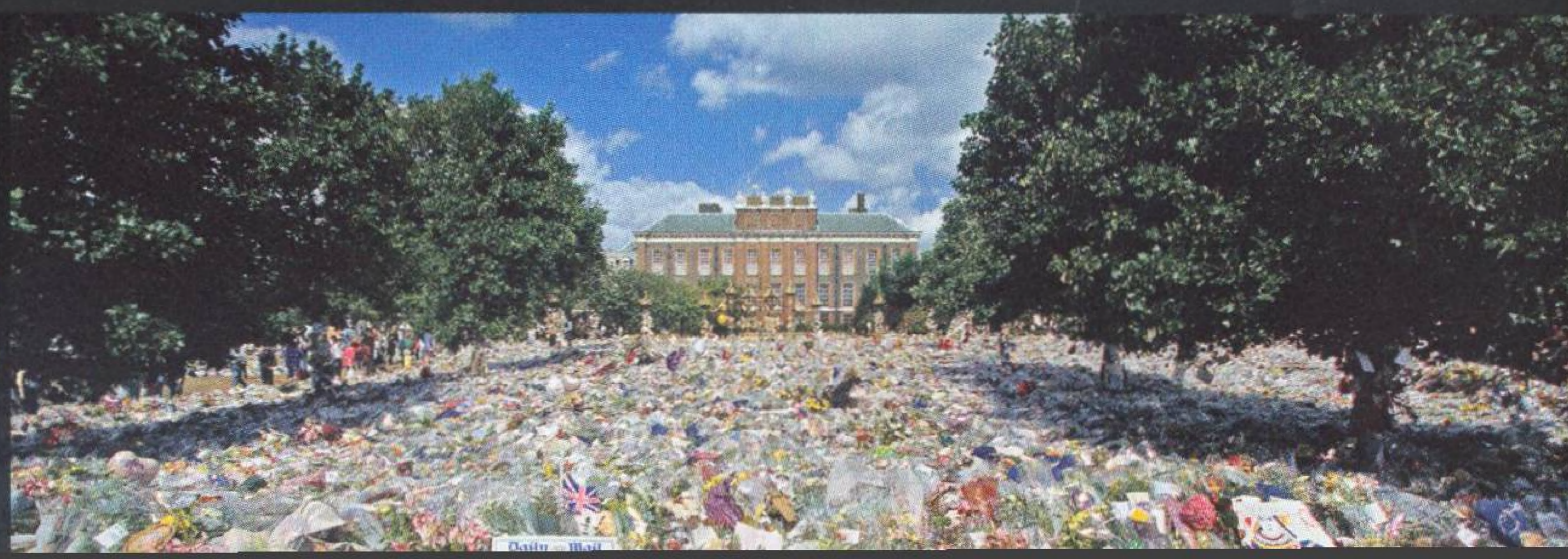
Dianina smrt 242

Lidé reagují na tragédii nebyvalými projevy žalu.

■ **ROZLOUČENÍ S DIANOU** 244

■ **ZÁMEK BALMORAL** 246

■ **HRABĚ Z WESSEXU** 250

6

KRÁLOVSKÁ RODINA DNES

2000 AŽ SOUČASNOST

Úvod a časová osa 252

Vévodství cornwallské 256

Princ Charles financuje veřejné, soukromé a charitativní činnosti prostřednictvím úspěšného řízení hospodářství vévodství.

Dva královské odchody 258

Královská rodina oplakává smrt královny matky a princezny Margaret.

Zlaté výročí 260

Na oslavu 50. výročí královny Alžběty na trůnu se konají národní a mezinárodní oslavy.

■ **ZPÁTKY DO ŠKOLY** 262

Svatba Charlese a Camilly 264

Kampaň se snahou získat Camille veřejnou podporu vede k úspěchu, roku 2005 si bere Charlese.

■ **DIAMANTOVÁ SVATBA** 266

■ **VÉVODA Z CAMBRIDGE** 268

■ **STÁTNÍ NÁVŠTĚVA IRSKA** 270

Princ pilot 272

Princ William míří na počátku své kariéry do oblačí; začíná létat s vojenskými a civilními vrtulníky.

Svatba Williama a Catherine 274

Po svatbě nového vévody a vévodkyně z Cambridge následují velké oslavy.

■ **KRÁLOVSKÉ SUVENÝRY** 276

■ **VÉVODKYNĚ Z CAMBRIDGE** 278

Diamantové výročí 282

60. výročí panování královny je ve znamení okázalých oslav.

■ **ZAHÁJENÍ OLYMPIÁDY** 284

■ **PRINC HARRY** 288

Harry v armádě 290

Deset let služby Harryho v armádě včetně života na frontové linii v Afghánistánu.

Svatba Harryho a Meghan 292

Harry a Meghan se berou v atmosféře rostoucího napětí způsobeného dotěrnými médii.

Královští „vyslanci“ 294

Mladí příslušníci královské rodiny přebírají královské povinnosti a stávají se britskými vyslanci.

Královnina vnoučata 296

Vztah královny Alžběty s dětmi jejích dětí.

■ **ALŽBĚTA II., POZDNÍ LÉTA** 298

■ **HRY INVICTUS GAMES** 300

Královna jako patronka 302

Jak královna podporuje více než 600 charitativních případů.

Pracovní život královny 306

Odhodlání královny Alžběty při plnění povinností a typický den v úřadu.

Oslavy královniných

90. narozenin 310

Královně je 90 let, na hradě Windsor začínají mimořádné oslavy.

■ **DĚKOVNÁ BOHOSLUŽBA V KATEDRÁLE SV. PAVLA** 312

Královniny oficiální

90. narozeniny 314

Víkend oficiálních oslav vrcholí pouliční party Patron's Lunch na ulici Mall.

Alžbětino dlouhé panování 318

Jak se během královniny rekordně dlouhé vlády svět změnil.

REJSTŘÍK 322

PODĚKOVÁNÍ 327

KONZULTANT

Joe Little je již 17 let vedoucím redaktorem časopisu Majesty. Od prvního úkolu, kdy roku 1994 doprovázel královnu Alžbětu II. na historické státní návštěvě Ruska, rozsáhle referuje o královniných cestách. Roku 2011 byl také v Irsku, kde se stal svědkem vřelého přijetí královny a prince Filipa. Při mnoha velkých událostech spojených s královskou rodinou pomáhá Joe jako poradce BBC, například spolupracoval při svatbě prince waleského s Camillou Parker Bowlesovou roku 2005, oslavě královniných 80. narozenin v následujícím roce, svatbě prince Williama a Cate Middletonové a naposledy při oslavě narozenin panovnice, Trooping the Colour.

AUTOŘI

Susan Kennedyová dříve pracovala v nakladatelství jako editorka encyklopedií a historických atlasů. Přispěla do více než 15 knih pro dospělé a mladší čtenáře a velmi se zajímá o historii a moderní kulturu.

Stewart Ross je učitel a oceňovaný autor historických knih pro dospělé i studenty. Mezi jeho knihy o britských králich a královnách patří British Monarchy from Henry VIII, Monarchs of Scotland a The Stewart Dynasty.

R. G. Grant je spisovatel historických knih, kterých vydal už více než 30. Řada z nich se zabývá aspekty vojenských konfliktů. Napsal např. American Revolution, World War I, World War II a Vietnam War. Je autorem knih DK Battle, Flight, Battle at Sea a Soldier.

Joel Levy je autor a novinář s rozsáhlými zkušenostmi s psaním o historii. K jeho mnoha knihám o historii patří tituly History's Worst Battles, History's Greatest Discoveries a History Year by Year od DK.

Ros Belfordová je autorkou četných cestopisů vydaných DK, v nichž se kombinuje zájem o historii, zeměpis a životopisy s láskou k cestování. Velice se zajímá o roli žen v historii – od starých matriarchátů až po současné panovnice.

